

دانشگاه بیرجند
دانشکده علوم

پایان نامه کارشناسی ارشد شیمی آلی

عنوان:

سنتز و فعالیت کاتالیزوری نانو آلومینا

استاد راهنما:

دکتر معصومه جعفرپور

استاد مشاور:

دکتر عبدالرضا رضایی فرد

نگارش:

امین چیتگر کاخکی

مهر ۱۳۹۱

تقدیرم به:

خدا ایر که آفرید

جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را
و به کسانی که عشقش را در وجودم دیدند.

تقدیرم به کسانی که نفسم به نفسشون بنده:

ایر ایر از تو هر چه مرگویم باز هم کم مرگویم

خورشید را شد و از روشنائی است جان گرفتیم و در ناامیدرها نازم را

کشید و لبریزم کرد از شوق

لاکنوخ حاصل دستخاسته است رمز موفقیتیم شد

به خودم تبریک مرگویم که تو را دارم و دنیا با همه بزرگیتر مثل تو را

ندارد....

و تو ایر ایر، از شوق زیبایر نفس کشیدن

از روع مهربان هستم ام

تو رنگ شاد را همی شد و لفظه ها را بد را با تمام وجود از مع دور کرد و

عمر فرستگن ها را به جان فریدر تا لکنوخ توانست طعم خوشتر

پیروز را به مع بهشانر

دوستک دارم مادر بیتر از بر نهایت.....

تقدیرم به مهربان فرشتگانم که:

لطفات ناب باور بودن، لذت و غرور دانستن، جسارت فولاستن، عظمت رسیدن و تمام تجربه ها ریقتا و زیبایر زندگی، مدیون حضور
سبز آفتاب است.

شکر و سپاس خدا را که بزرگترین امید و یاور در محطه محطه زندگیست.

نمی توانم معنایی بالاتر از تقدیر و شکر بر زبانم جاری سازم و سپاس خود را در وصف استادان خویش آشکار نمایم، که هر چه گویم و سراپیم، کم گفته ام. شکر میکنم از استاد راهنمای عزیز و گرامی دکتر معصومه جعفرپور که با تلاش و راهنمایی های بی شائبه شان بنده را یاری نمودند، بی شک تیه و تدوین این پایان نامه بدون کمک و راهنمایی های ایشان و البته صبوریشان امکان پذیر نبود، سلامتی و توفیق روز افزون را از خداوند منان برای ایشان آرزو مندم.

از استاد مشاور گرامی جناب آقای دکتر رضایی فرد که به حق مشاوره ها و راهنمایی های ایشان رو شکر اینجانب در به اتمام رساندن این پایان نامه بود، کمال شکر را دارم.

از اساتید گرامی سرکار خانم دکتر باقرزاده و جناب آقای دکتر ناصر صری که در بازنگری و تدوین این پایان نامه قبول زحمت کردند نهایت شکر را دارم.

از تمامی اساتید، کارشناسان و مسئولین محترم گروه شیمی دانشگاه سیرجند که در طول انجام این پروژه مرایاری نمودند صمیمانه شکر و قدردانی می نمایم.

در نهایت از دوستان و هم آزمایشگاهی های خوبم

آقایان: اخلاقی، محمدزاده، دوستی، یاسین زاده، کاکا عبدالنهد، بحرئی، همتی، عادلی، متحدین، حداد، مقبولی، حسینی، پرینزاد، مظفرپور و موسوی

و خانم ها: قرمانی نژاد، طیبی، رضاپور، جعفری، بانی، وفا، فرشید، سلطانی، سیدی

کمال شکر را دارم.

چکیده:

در این پایان نامه، کاتالیزورهای نانو آلفا آلومینا و نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن به وسیله روش ساده سل - ژل در دمای کلسینه ۷۰۰ درجه سانتیگراد و به وسیله XRD، FT-IR، RAMAN، TEM، BET و TPD شناسایی شدند.

نتایج نشان داد که نانو آلومینا در فاز آلفا و نانو هیبرید به صورت $Al_2(MoO_4)_3$ در سیستم ارتورومبیک سنتز شده است. با استفاده از تصاویر TEM مشخص گردید که نانو ذرات آلفا آلومینا کروی هستند و اندازه آن ها بین ۲۵-۵۰ نانومتر است و نانو ذرات هیبرید نیز کروی و سایز آن ها بین ۱۵-۳۰ نانومتر است.

سپس خاصیت کاتالیزوری نانو آلفا آلومینا در سنتز سولفانامیدها با استفاده تراکم آمین ها با سولفونیل کلرایدها بررسی شد. در این روش ترکیبات آروماتیک غیرفعال نیز به خوبی واکنش می دهند. همچنین نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن به عنوان یک کاتالیزور فعال، قابل بازیافت، انتخاب پذیر و ناهمگن در واکنش های اکسیداسیون آلفین ها و سولفیدها در حضور H_2O_2 و TBHP به کار رفت.

فهرست مطالب

مقدمه.....	۲
۱-۱ آلومینا (Al_2O_3).....	۲
۲-۱ ماهیت و ساختار آلومینا.....	۳
۱-۲-۱ نانو آلومینا.....	۵
۱-۲-۲-۱ γ -آلومینا.....	۸
۱-۲-۲-۱ فرآیندهای ساخت و تولید گاما آلومینای نانو ساختار.....	۸
۲-۲-۲-۱ بررسی نانو ذرات گاما آلومینای تولید شده به روشهای متفاوت.....	۹
۳-۲-۲-۱ کاربردهای گاما آلومینا.....	۱۳
۳-۲-۱ α -آلومینا.....	۱۴
۱-۳-۲-۱ بررسی فرآیندهای ساخت و تولید نانو آلفا آلومینا به روشهای متفاوت.....	۱۵
۲-۳-۲-۱ کاربردهای آلفا آلومینا.....	۲۷
۳-۱ ترکیبات هیبریدی.....	۲۷
۱-۳-۱ کاربردهای هیبریدها.....	۳۱
۲-۳-۱ سنتز هیبریدها.....	۳۳
هدف از پروژه.....	۳۷
فصل دوم.....	۳۸

- ۱-۲ مواد و دستگاه های مورد استفاده..... ۳۹
- ۱-۱-۲ مواد شیمیایی..... ۳۹
- ۲-۱-۲ دستگاه های مورد استفاده..... ۳۹
- ۲-۲ روش سنتز نانو ذرات آلومینا به روش سل - ژل..... ۴۰
- ۳-۲ کاربرد کاتالیزوری نانو آلفا آلومینا..... ۴۱
- ۱-۳-۲ سنتز مشتقات سولفونامیدها در حضور نانو آلفا آلومینا..... ۴۱
- ۱-۱-۳-۲ روش عمومی برای سنتز مشتقات سولفونامیدها در حضور نانو آلفا آلومینا..... ۴۲
- ۲-۱-۳-۲ روش نمونه برای افزایش ۴-متوکسی آنیلین به ۴-متیل بنزن سولفونیل کلرید..... ۴۲
- ۴-۲ سنتز هیبرید نانو آلومینا-مولیبدن به روش سل ژل..... ۴۳
- ۵-۲ کاربرد کاتالیزوری نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن..... ۴۳
- ۱-۵-۲ اکسیداسیون آلکن ها در حضور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۴۳
- ۱-۱-۵-۲ روش عمومی اکسیداسیون آلکن ها در حضور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۴۳
- ۲-۱-۵-۲ روش نمونه برای اکسیداسیون سیکلواکتن در حضور TBHP..... ۴۴
- ۳-۱-۵-۲ روش نمونه برای اکسیداسیون سیکلواکتن در حضور H_2O_2 ..... ۴۴
- ۲-۵-۲ اکسیداسیون سولفیدها در حضور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۴۴
- ۱-۲-۵-۲ روش عمومی برای اکسیداسیون سولفیدها در حضور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۴۴
- ۲-۲-۵-۲ روش نمونه برای اکسیداسیون فنیل متیل سولفید در حضور TBHP..... ۴۵

- ۳-۲-۵-۲ روش نمونه برای اکسیداسیون فنیل متیل سولفید در حضور H_2O_2 ..... ۴۵
- فصل سوم..... ۴۶
- ۱-۳ نتایج حاصل از آنالیز نانو کاتالیست آلفا آلومینا..... ۴۷
- ۱-۱-۳ بررسی نتایج پراش اشعه X ایکس نانو ذرات آلفا آلومینا..... ۴۷
- ۲-۱-۳ نتایج مطالعات میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM) مربوط به نانو آلفا آلومینا..... ۴۹
- ۳-۱-۳ نتایج مطالعات آنالیز حرارتی پویشی TGA نانو آلفا آلومینا..... ۵۰
- ۴-۱-۳ مطالعات طیف سنجی تبدیل فوریه مادون قرمز (FT- IR) مربوط به نانو آلفا آلومینا..... ۵۱
- ۲-۳ کاربرد کاتالیزوری نانو آلفا آلومینا..... ۵۲
- ۱-۲-۳ سنتز مشتقات سولفونامیدها در حضور کاتالیزور نانو آلومینا در شرایط بدون حلال..... ۵۲
- ۱-۱-۲-۳ بحث و نتایج..... ۵۳
- ۲-۱-۲-۳ فعالیت و پایداری کاتالیزور نانو آلفا آلومینا..... ۶۰
- ۳-۳ نتایج حاصل از آنالیز نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۶۲
- ۱-۳-۳ بررسی نتایج پراش اشعه X ایکس نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۶۲
- ۲-۳-۳ نتایج مطالعات میکروسکوپ الکترونی عبوری (TEM) نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۶۵
- ۳-۳-۳ نتایج مطالعات آنالیز حرارتی پویشی TGA نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۶۶
- ۴-۳-۳ مطالعات طیف سنجی تبدیل فوریه مادون قرمز (FT- IR) نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۶۷

- ۶۸-۳-۳ مطالعات طیف سنجی رامان مربوط به نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن.....
- ۶۹-۳-۳ اندازه گیری سطح (BET) نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن.....
- ۷۰-۳-۳ آنالیز دفع با برنامه دمایی (TPD).....
- ۷۱-۳-۴ کاربرد کاتالیزوری نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن (۷۰ به ۳۰).....
- ۷۱-۳-۴-۱ فعالیت کاتالیزوری هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن در اکسیداسیون آلکن ها به وسیله TBHP.....
- ۷۲-۳-۴-۱-۱ انتخاب مناسب ترین حلال برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۷۳-۳-۴-۱-۲ انتخاب مناسب ترین مقدار حلال برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۷۴-۳-۴-۱-۳ انتخاب مناسب ترین دما برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۷۵-۳-۴-۱-۴ انتخاب مناسب ترین مقدار کاتالیزور برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۷۵-۳-۴-۱-۵ انتخاب مناسب ترین مقدار مولی TBHP برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۷۶-۳-۴-۱-۶ بررسی تاثیر ماهیت اکسیدکننده.....
- ۷۷-۳-۴-۱-۷ اکسایش انواع اولفین ها با استفاده از TBHP در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن (۷۰ به ۳۰).....
- ۷۷-۳-۴-۲ فعالیت کاتالیزوری هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰) در اکسیداسیون آلکن ها به وسیله
- ۸۰-۳-۴-۲-۱..... H_2O_2
- ۸۰-۳-۴-۲-۱ انتخاب مناسب ترین حلال برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۸۱-۳-۴-۲-۲ انتخاب مناسب ترین مقدار حلال برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....
- ۸۲-۳-۴-۲-۳ انتخاب مناسب ترین دما برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن.....

- ۴-۲-۴-۳ انتخاب مناسب ترین مقدار کاتالیزور برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن..... ۸۳
- ۵-۲-۴-۳ انتخاب مناسب ترین مقدار مولی H_2O_2 برای واکنش اپوکسایش سیکلواکتن..... ۸۳
- ۶-۲-۴-۳ بررسی تاثیر ماهیت اکسید کننده..... ۸۴
- ۷-۲-۴-۳ اکسایش انواع اولفین ها با استفاده از H_2O_2 در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن (۷۰) به (۳۰)..... ۸۵
- ۸-۲-۴-۳ فعالیت و پایداری کاتالیزور نانو هیبرید در اپوکسایش اولفین ها..... ۸۷
- ۳-۴-۳ اکسایش سولفیدها با استفاده از H_2O_2 در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن (۷۰) به (۳۰)..... ۸۹
- ۱-۳-۴-۳ انتخاب مناسب ترین حلال برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۹۰
- ۲-۳-۴-۳ انتخاب مناسب ترین مقدار حلال برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۹۱
- ۳-۳-۴-۳ انتخاب مناسب ترین دما برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۹۲
- ۴-۳-۴-۳ انتخاب مناسب ترین مقدار کاتالیزور برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۹۲
- ۵-۳-۴-۳ انتخاب مناسب ترین مقدار مولی H_2O_2 برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۹۳
- ۶-۳-۴-۳ بررسی تاثیر ماهیت اکسید کننده..... ۹۳
- ۷-۳-۴-۳ اکسایش انواع سولفیدها با استفاده از H_2O_2 در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰) به (۳۰)..... ۹۴
- ۴-۴-۳ اکسایش سولفیدها با استفاده از TBHP در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن (۷۰) به (۳۰)..... ۹۶

- ۹۶-۳-۴-۱ انتخاب مناسب ترین حلال برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید.....
- ۹۷-۳-۴-۲ انتخاب مناسب ترین مقدار حلال برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید.....
- ۹۸-۳-۴-۳ انتخاب مناسب ترین دما برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید.....
- ۹۸-۳-۴-۴ انتخاب مناسب ترین مقدار کاتالیزور برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید.....
- ۹۹-۳-۴-۵ انتخاب مناسب ترین مقدار مولی TBHP برای واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید.....
- ۶-۴-۴-۳ اکسایش انواع سولفیدها با استفاده از TBHP در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - مولیبدن (۷۰) به (۳۰).....
- ۱۰۱-۳-۴-۸ فعالیت و پایداری کاتالیزور نانو هیبرید در اکسایش سولفیدها.....
- ۱۰۲-۳-۵ نتیجه گیری.....

فهرست جداول

صفحه

- جدول ۱-۱ پارامترها و نتایج آزمایش.....۱۰
- جدول ۱-۳ بررسی مقدار کاتالیزور در تراکم ۴-کلرو آنیلین (2mmol) و ۴-متیل بنزن سولفونیل کلراید
(1mmol) در حضور کاتالیزور نانو آلومینا در دمای 50 °C..... ۵۴
- جدول ۲-۳ تاثیر افزایش دما در سنتز سولفونامید (۴-کلرو آنیلین (2 mmol) و ۴-متیل بنزن سولفونیل کلراید
(1mmol)).....(1mmol) ۵۵
- جدول ۳-۳ سنتز مشتقات سولفونامیدها در حضور نانو آلفا آلومینا در شرایط بدون حلال در دمای ۵۰ درجه
سانتیگراد..... ۵۶
- جدول ۴-۳ مقایسه فعالیت کاتالیزوری نانو آلفا آلومینا با سایر کاتالیزورهای بالک آلومینا..... ۶۰
- جدول ۵-۳ داده های آنالیز BET..... ۷۰
- جدول ۶-۳ اثر ماهیت حلال بر واکنش اپوکسایش سیکلو اکتن با TBHP..... ۷۲
- جدول ۷-۳ بررسی اثر میزان حلال بر روی واکنش..... ۷۴
- جدول ۸-۳ بررسی اثر دما بر واکنش اپوکسایش سیکلو اکتن..... ۷۴
- جدول ۹-۳ بررسی اثر مقدار کاتالیزور بر روی واکنش..... ۷۵
- جدول ۱۰-۳ بررسی اثر میزان اکسنده بر روی واکنش..... ۷۶

- جدول ۱۱-۳ بررسی اثر ماهیت اکسنده بر واکنش..... ۷۷
- جدول ۱۲-۳ اپوکسایش آلکن های مختلف با TBHP در حضور کاتالیزور نانو..... ۷۸
- جدول ۱۳-۳ بررسی اثر نوع حلال بر واکنش..... ۸۰
- جدول ۱۴-۳ بررسی اثر میزان حلال بر واکنش..... ۸۲
- جدول ۱۵-۳ بررسی اثر دما بر روی واکنش..... ۸۲
- جدول ۱۶-۳ بررسی اثر مقدار کاتالیزور بر واکنش..... ۸۳
- جدول ۱۷-۳ بررسی اثر میلی مول اکسنده بر واکنش..... ۸۴
- جدول ۱۸-۳ بررسی تاثیر ماهیت اکسید کننده..... ۸۵
- جدول ۱۹-۳ اپوکسایش آلکن های مختلف با H_2O_2 در حضور کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن
(۷۰ به ۳۰)..... ۸۶
- جدول ۲۰-۳ بررسی اثر نوع حلال بر روی واکنش اکسایش سولفید..... ۹۱
- جدول ۲۱-۳ بررسی اثر مقدار حلال بر واکنش اکسایش سولفید..... ۹۲
- جدول ۲۲-۳ بررسی اثر دما بر روی واکنش اکسایش سولفید..... ۹۳
- جدول ۲۳-۳ بررسی مقدار بهینه کاتالیزور نانو هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن (۷۰ به ۳۰)..... ۹۳
- جدول ۲۴-۳ بررسی اثر میلی اکی والان اکسنده بر واکنش..... ۹۴
- جدول ۲۵-۳ بررسی تاثیر ماهیت اکسید کننده..... ۹۵

- جدول ۲۶-۳ اکسایش سولفید با H_2O_2 در حضور کاتالیزور نانو..... ۹۶
- جدول ۲۷-۳ بررسی اثر نوع حلال بر روی واکنش..... ۹۸
- جدول ۲۸-۳ بررسی اثر مقدار حلال بر واکنش..... ۹۹
- جدول ۲۹-۳ بررسی اثر دما بر روی واکنش..... ۹۹
- جدول ۳۰-۳ بررسی مقدار بهینه کاتالیزور..... ۱۰۰
- جدول ۳۱-۳ بررسی اثر میلی اکی والان اکسنده بر واکنش..... ۱۰۰
- جدول ۳۲-۳ اکسایش سولفید با TBHP در حضور کاتالیزور نانو..... ۱۰۱
- جدول ۳۳-۳ بررسی میزان پایداری کاتالیزور در واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۱۰۳
- جدول ۳۴-۳ بررسی میزان پایداری کاتالیزور در واکنش اکسایش متیل فنیل سولفید..... ۱۰۳

- شکل ۱-۱ گذارهای گرمایی آلومینا..... ۴
- شکل ۲-۱ الگوی XRD پودرهای a: کای آلومینا b: کاپا آلومینا c: گاما آلومینا d: دلتا آلومینا e: تتا آلومینا f: اتا آلومینا g: آلفا آلومینا..... ۶
- شکل ۳-۱ طیف FT-IR در دماهای کلسینه متفاوت..... ۶
- شکل ۴-۱ داده های XRD مربوط به آلومیناهای گذاری و اکسیدها..... ۷
- شکل ۵-۱ نانو ذرات گاما آلومینا B TEM A: ناحیه انتخابی الگوی پراکندگی الکترونی C: SEM..... ۱۰
- شکل ۶-۱ تصاویر TEM نانو آلومینا (شماره ها طبق جدول ۱-۱)..... ۱۱
- شکل ۷-۱ طیف XRD نانو ذرات سنتز شده..... ۱۲
- شکل ۸-۱ تصاویر TEM نانو ذرات گاما آلومینا..... ۱۲
- شکل ۹-۱ نمودار TPD گاما آلومینا..... ۱۳
- شکل ۱۰-۱ تصویر TEM نانو آلفا آلومینای سنتز شده با دمای کلسینه 1200°C ۱۵
- شکل ۱۱-۱ الگوی XRD مربوط به نمونه های آلومینا با دمای کلسینه متفاوت..... ۱۶
- شکل ۱۲-۱ تصویر SEM مربوط به نانو ذرات آلفا آلومینای سنتز شده به روش سل - ژل..... ۱۶
- شکل ۱۳-۱ الگوی XRD نانو ذرات تهیه شده از مواد معدنی OSA..... ۱۷

- شکل ۱۴-۱ تصویر TEM نانو ذرات آلفا آلومینا..... ۱۸
- شکل ۱۵-۱ دیاگرام سنتز نانو آلفا آلومینا به روش رسوبی..... ۱۹
- شکل ۱۶-۱ الگوی XRD ژل خشک شده و سایر نمونه ها در دماهای کلسینه متفاوت..... ۱۹
- شکل ۱۷-۱ تصویر TEM (a) ژل اولیه (b) دمای 500 °C..... ۲۰
- شکل ۱۸-۱ پروسه سنتز نانو ذرات آلومینا..... ۲۱
- شکل ۱۹-۱ الگوهای XRD آلومینا در شرایط..... ۲۲
- شکل ۲۰-۱ تصاویر SEM پودرهای آلومینا..... ۲۳
- شکل ۲۱-۱ تصاویر TEM پودرهای آلومینا..... ۲۴
- شکل ۲۲-۱ شماتیک از دستگاه اسپری پایرولیز شعله ای..... ۲۴
- شکل ۲۳-۱ الگوی XRD ذرات اسپری شده..... ۲۵
- شکل ۲۴-۱ الگوی XRD نانو ذرات کلسینه شده در دمای ۱۱۰۰ درجه سانتیگراد..... ۲۵
- شکل ۲۵-۱ تصویر TEM مربوط به نانو ذرات اسپری شده..... ۲۶
- شکل ۲۶-۱ نانو ذرات کلسینه شده در دمای ۱۱۰۰ درجه سانتیگراد..... ۲۶
- شکل ۲۷-۱ تفاوت های محتمل میان ترکیب و ساختار مواد هیبریدی..... ۲۸
- شکل ۲۸-۱ انواع برهمکنش های میان مواد..... ۲۹
- شکل ۲۹-۱ طبقه بندی مواد بر اساس اندازه آن ها..... ۳۰

- شکل ۳۰-۱ تفاوت ساختار میان نانو کامپوزیت آلی - معدنی و هیبرید آلی - معدنی..... ۳۱
- شکل ۳۱-۱ نمایی از تاثیر هیبرید ها در جوامع علمی و صنعتی..... ۳۲
- شکل ۳۲-۱ تصویر TEM نانو ذرات آلومینا در N,N-دی متیل استامید به وسیله همزن مکانیکی (a) و به وسیله همزن ماورای صوت (b)..... ۳۳
- شکل ۳۳-۱ تصویر TEM هیبرید آلومینا/پلی آمید با درصدهای متفاوتی از آلومینا..... ۳۳
- شکل ۳۴-۱ تصویر TEM هیبرید آلومینا - سیلیکا..... ۳۴
- شکل ۳۵-۱ تصاویر TEM ترکیبات..... ۳۵
- شکل ۳۶-۱ تصاویر HRTEM از نانو ذرات..... ۳۵
- شکل ۳۷-۱ فاز آنالیز آلومینا با ۱۵ درصد زیرکونیا کلسینه شده در دماهای متفاوت..... ۳۶
- شکل ۳۸-۱ تصویر TEM هیبرید آلومینا - ۱۵٪ زیرکونیا..... ۳۷
- شکل ۱-۲ پروسه سنتز نانو ذرات آلومینا..... ۴۱
- شکل ۱-۳ الگوی پراش اشعه ایکس آلومینا..... ۴۸
- شکل ۲-۳ تصاویر TEM آلفا نانو آلومینا..... ۵۰
- شکل ۳-۳ نمودار TGA و DTGA پودر اولیه ماده سنتزی آلومینا..... ۵۱
- شکل ۴-۳ طیف FT - IR نمونه نانو آلومینا..... ۵۲
- شکل ۵-۳ واکنش افزایش آمین ها به سولفونیل کلریدها..... ۵۶

- شکل ۳-۶ طیف FT-IR نانو آلومینا A: قبل از واکنش B: پس از واکنش سنتز سولفونامیدها..... ۶۱
- شکل ۳-۷ الگوی XRD مربوط به نسبت ۱۰:۹۰ از اکسید مولیبدن : آلومینا..... ۶۳
- شکل ۳-۸ الگوی XRD مربوط به نسبت ۲۰:۸۰ از اکسید مولیبدن : آلومینا..... ۶۳
- شکل ۳-۹ الگوی XRD مربوط به نسبت ۳۰:۷۰ از اکسید مولیبدن : آلومینا..... ۶۴
- شکل ۳-۱۰ الگوی XRD مربوط به نسبت ۴۰:۶۰ از اکسید مولیبدن : آلومینا..... ۶۴
- شکل ۳-۱۱ تصاویر TEM نانو هیبرید آلومینا مولیبدن..... ۶۶
- شکل ۳-۱۲ نمودار TGA پودر سنتزی هیبرید آلومینا - مولیبدن..... ۶۷
- شکل ۳-۱۳ طیف FT-IR مربوط به نمونه هیبرید آلومینا - اکسید مولیبدن..... ۶۸
- شکل ۳-۱۴ طیف رامان هیبرید آلومینا-اکسید مولیبدن..... ۶۹
- شکل ۳-۱۵ نمودار NH₃-TPD هیبرید آلومینا-اکسید مولیبدن..... ۷۱
- شکل ۳-۱۶ طیف FT-IR نانو هیبرید A: قبل از واکنش B: پس از واکنش اپوکسایش اولفین ها در سیستم (TBHP/DCE)..... ۹۰

اختصارات:

XRD.....	X-ray Diffraction
TGA.....	Thermogravimetric Analysis
SEM.....	Scanning Electron Microscopy
TEM.....	Transition Electron Microscopy
NMR.....	Nuclear Magnetic Resonance
TLC.....	Thin Layer Chromatography
R.T.....	Room Temperature
S.F.....	Solvent Free
TPD.....	Temperature Programmed Desorption
BET.....	Brunauer , Emmett , teller
DCE.....	Di Choloro Ethan
TBHP.....	Tert-Butyl Hydroperoxide

فصل اول

مقدمه

کاتالیزور به عنوان یک ترکیب شیمیایی در نظر گرفته می شود که دارای خاصیت تسریع کنندگی و جهت دهندگی بر یک واکنش شیمیایی که از نظر ترمودینامیکی امکان پذیر است، می باشد. هنگامی که کاتالیزور به صورت محلول در محیط واکنشی است "کاتالیزور همگن" و وقتی که کاتالیزور فازی مجزا از فاز واکنش تشکیل میدهد "کاتالیزور ناهمگن" نامیده می شود. مهمترین عیب کاتالیزور همگن، مشکل جداسازی کاتالیزور از محصول است، در حالی که کاتالیزور ناهمگن به روش های ساده ای مانند صاف کردن یا سانتریفیوژ کردن جدا می شوند، برای جداسازی کاتالیزور همگن از مخلوط واکنش، از فرآیندهای پیچیده ای مانند تقطیر، استخراج و تعویض یون استفاده می شود که یا هزینه بر بودن و یا مشکلات زیست محیطی ایجاد می کنند [۱].

۱-۱ آلومینا (Al_2O_3)

اکسید آلومینیوم (Al_2O_3) یک خانواده از ترکیبات غیرآلی با فرمول شیمیایی Al_2O_3 است. این اکسید یک اکسید آمفوتر مهم است. اکسید آلومینیوم نام های تجاری متنوعی مانند آلومینا، کوراندوم^۱ و... دارد. نام های تجاری متنوع اکسید آلومینیوم نشان دهنده ی گستره ی وسیع استفاده از این ماده در صنعت است. استفاده ی عمده از اکسید آلومینیوم برای تولید فلز آلومینیوم است. این ماده، به عنوان ساینده (به خاطر سختی بالا) و به عنوان یک ماده ی دیرگداز (به خاطر دمای ذوب بالا) مورد استفاده قرار می گیرد. کوراندوم عمده ترین فرم کریستالی اکسید آلومینیوم است که در طبیعت وجود دارد. یاقوت سرخ^۲ و یاقوت کبود^۳ سنگ های گران بهایی هستند که از کوراندوم تشکیل شده اند. علت وجود رنگ های متنوع در این گونه آلومینا (کوراندوم) در اثر وجود ناخالصی هاست. یاقوت سرخ، رنگ قرمز خود را به دلیل وجود ناخالصی کروم

---

^۱ corundum
^۲ Ruby
^۳ Sapphire